

**WYDZIAŁ PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW TECHNIKI
KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa w języku polskim: Kwantowy efekt Halla
Nazwa w języku angielskim: Quantum Hall effect
Kierunek studiów (jeśli dotyczy): Inżynieria kwantowa
Specjalność (jeśli dotyczy): .....
Stopień studiów i forma: I stopień, stacjonarna
Rodzaj przedmiotu: obowiązkowy
Kod przedmiotu: FZP001094
Grupa kursów

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	2				
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	90				
Forma zaliczenia	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)					
Liczba punktów ECTS	3				
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)					
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu (BK)					

*niepotrzebne skreślić

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1. Umiejętność posługiwania się aparatem algebry liniowej i analizy matematycznej
2. Podstawowa wiedza z zakresu mechaniki kwantowej i fizyki ciała stałego
3. Kompetencje w zakresie docierania do uzupełniających obszarów wiedzy i umiejętności

CELE PRZEDMIOTU

C1 Zdobycie wiedzy o wybranych aspektach współczesnej fizyki materii skondensowanej (m.in.: układy niskowymiarowe, układy silnie skorelowane, kwantowe stany materii)

C2 Zdobycie wiedzy o podstawach opisu teoretycznego kwantowego efektu Halla (w tym: teoria złożonych fermionów)

C3 Nabycie umiejętności modelowania matematycznego zagadnień fizyki materii skondensowanej

PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z zakresu wiedzy:

PEK_W01 zna najważniejsze zjawiska obserwowane w układach silnie skorelowanych

PEK_W02 zna podstawy opisu teoretycznego kwantowego efektu Halla

Z zakresu umiejętności:

PEK_U01 potrafi szacować i wyliczać podstawowe własności układów skondensowanych

PEK_U02 potrafi modelować wybrane zagadnienia fizyki materii skondensowanej

Z zakresu kompetencji społecznych:

PEK_K01 potrafi korzystać z literatury naukowej, w tym docierać do materiałów źródłowych oraz dokonywać ich przeglądu

PEK_K02 rozumie artykuły przeglądowe i wykłady na temat materii skondensowanej

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć – wykład		Liczba godzin
Wy1	Wstęp (pochodna zupełna versus cząstkowa, stan versus funkcja falowa). Pęd kanoniczny i kinetyczny. Kwantowy opis elektronu w polu magnetycznym (cechowanie Landaua).	2
Wy2	Kwantowy opis elektronu w polu magnetycznym (cechowanie symetryczne).	2
Wy3	Kwantowy opis elektronu w skrzyżowanych polach elektrycznym i magnetycznym. Model Drudego. Klasyczny efekt Halla.	2
Wy4	Całkowity kwantowy efekt Halla (fakty eksperymentalne, opis fenomenologiczny).	2
Wy5	Model prądów brzegowych. Rozpraszanie na granicy potencjału.	2
Wy6	Formalizm Landauera (macierz rozproszeniowa, równanie ciągłości i gęstość prawdopodobieństwa).	2
Wy7	Formalizm Landauera (quantum point contact, konduktancja w układzie z dwiema elektrodami, konduktancja w układzie z sześcioma elektrodami).	2
Wy8	Argument Laughlina (cechowanie i kwantowanie strumienia pola magnetycznego, spectral flow).	2
Wy9	Aspekt topologiczny kwantowego efektu Halla (model Thoulessa, teoria liniowej odpowiedzi).	2
Wy10	Aspekt topologiczny kwantowego efektu Halla (model Thoulessa, krzywizna przestrzeni stanów, faza Berry'ego i liczba Cherna).	2
Wy11	Ułamkowy kwantowy efekt Halla (fakty eksperymentalne). Model Laughlina (funkcja falowa, analogia do klasycznej jednowymiarowej plazmy). Kwazidziury i kwazicząstki (ułamkowy ładunek).	2
Wy12	Kwantowa statystyka (przestrzeń konfiguracyjna, grupa warkoczowa, jednowymiarowa skalarna reprezentacja). Kwazidziury i kwazicząstki (ułamkowa statystyka, argument Laughlina dla ułamkowego kwantowego efektu Halla).	2
Wy13	Teoria złożonych fermionów.	2
Wy14	Teoria złożonych fermionów w okolicy połówkowego zapełnienia.	2
Wy15	Stany hallowskie ze spinem (symetria SU2). Kwantowy efekt Halla w	2

	grafenie (symetria SU4).	
	Suma godzin	30

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE
N1. Wykłady problemowy – metoda tradycyjna N2. Prezentacje (wykresy, animacje) N3. Konsultacje

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu kształcenia	Sposób oceny osiągnięcia efektu kształcenia
F1	PEK_W01 PEK_W02 PEK_U01 PEK_U02	Egzamin pisemny.
P=F1		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA
<p><u>LITERATURA PODSTAWOWA:</u></p> <p>[1] J. K. Jain, <i>Composite Fermions</i> (Cambridge University Press, 2007), [2] Z. F. Ezawa, <i>Quantum Hall Effects: Field-Theoretical Approach and Related Topics</i> (World Scientific, 2ed, 2008), [3] T. Chakraborty, P. Pietilainen, <i>The Quantum Hall Effects: Fractional and Integral</i> (Springer, 2ed, 1995), [4] S. Das Sarma, A. Pinczuk (red.), <i>Perspectives in Quantum Hall Effects</i> (Wiley, 1997).</p> <p><u>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:</u></p> <p>[1] Artykuły naukowe i prace przeglądowe publikowane w bieżącej literaturze lub dostępne w Internecie.</p>
OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIĘ, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)
dr inż. Patrycja Łydzba, patrycja.lydzba@pwr.edu.pl

MACIERZ POWIĄZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU
Kwantowy efekt Halla
 Z EFEKTAMI KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU **Inżynieria kwantowa**
 I SPECJALNOŚCI .....

Przedmiotowy efekt kształcenia	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności (o ile dotyczy)**	Cele przedmiotu***	Treści programowe***	Numer narzędzia dydaktycznego***
PEK_W01 (wiedza)				
PEK_W02				
...				
...				
PEK_U01 (umiejętności)				
PEK_U02				
...				
PEK_K01 (kompetencje)				
PEK_K02				
...				

** - wpisać symbole kierunkowych/specjalnościowych efektów kształcenia

*** - z tabeli powyżej